

08

επαναληπτικά
θέματα

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ ΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΧΗΜΕΙΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ 1

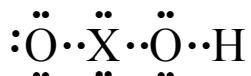
- 1.1. β. $K(2)L(8)M(13)N(2)$.
- 1.2. β. C_2H_5OK .
- 1.3. β. $\theta > 25^\circ C$.
- 1.4. β. $pK_a = 5,5$.
- 1.5. β. $p-sp^2$.
- 1.6. α. Σωστό
β. Λάθος.
γ. Σωστό
δ. Λάθος
ε. Σωστό.

ΘΕΜΑ 2

- 2.1. α. Περίπτωση 1η: $ls^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^1$
 Περίπτωση 2η: $ls^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^5$
- β. Κατανομή ^{15}P : $ls^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^3$ ή $ls^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^1$
 Περίπτωση 1η: $ls^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^1$
 Περίπτωση 2η: $ls^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^5$
- $Z=13$
 $Z=17$
- $K^2L^8M^5$ δραστικό πυρηνικό φορτίο $= 15 - 10 = 5$
 $K^2L^8M^3$ δραστικό πυρηνικό φορτίο $= 13 - 10 = 3$
 $K^2L^8M^7$ δραστικό πυρηνικό φορτίο $= 17 - 10 = 7$

Μεγαλύτερο δραστικό πυρηνικό φορτίο συνεπάγεται μεγαλύτερη ενέργεια πρώτου ιοντισμού (E_{i1}) άρα με βάση τα δεδομένα το ξητούμενο στοιχείο X έχει $Z = 17$ (2η περίπτωση)

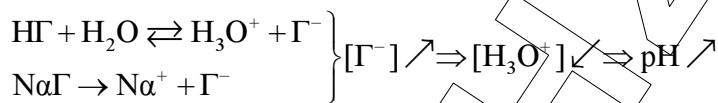
ηλεκτρονιακός τύπος κατά Lewis της ένωσης HXO_2 :

- 2.2. α. Κατά την πλήρη εξουδετέρωση προκύπτει άλας NaA , το οποίο διίσταται στα ιόντα Na^+ και A^- . Με δεδομένο ότι το ιόν Na^+ δεν αντιδρά με το νερό (δεν υδρολύεται αφού προέρχεται από την ισχυρή βάση $NaOH$) και με δεδομένο ότι το διάλυμα έχει $pH = 7$ συμπεραίνουμε ότι και το ιόν A^- δεν αντιδρά με το νερό, άρα προέρχεται από ισχυρό οξύ HA .
- β. Κατά την πλήρη εξουδετέρωση προκύπτει άλας NaB , το οποίο διίσταται στα ιόντα Na^+ και B^- . Με δεδομένο ότι το ιόν Na^+ δεν αντιδρά με το νερό (δεν υδρολύεται αφού προέρχεται από την ισχυρή βάση $NaOH$) και με δεδομένο ότι το διάλυμα έχει $pH > 7$

συμπεραίνουμε ότι και το ιόν B^- αντιδρά με το νερό, άρα προέρχεται από ασθενές οξύ HB . ($B^- + H_2O \rightleftharpoons HB + OH^-$)

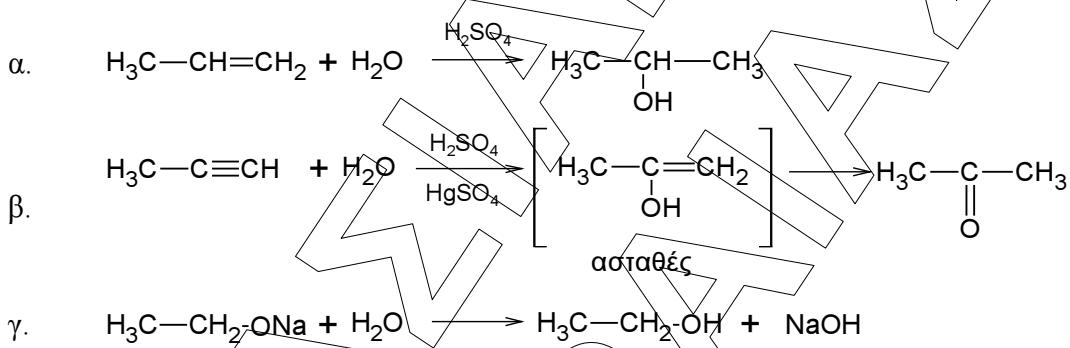
- γ. Το οξύ HG είναι ισχυρό. Αν το οξύ HG ήταν ασθενές με την προσθήκη του άλατος NaG λόγω επίδρασης κοινού ιόντος G^- θα είχαμε μετατόπιση της αντίδρασης ιοντισμού του οξέος προς τα αριστερά και μείωση της συγκέντρωσης των οξωνίων, δηλαδή αύξηση του pH του διαλύματος.

Άτοπο, γιατί το pH του διαλύματος παραμένει σταθερό.

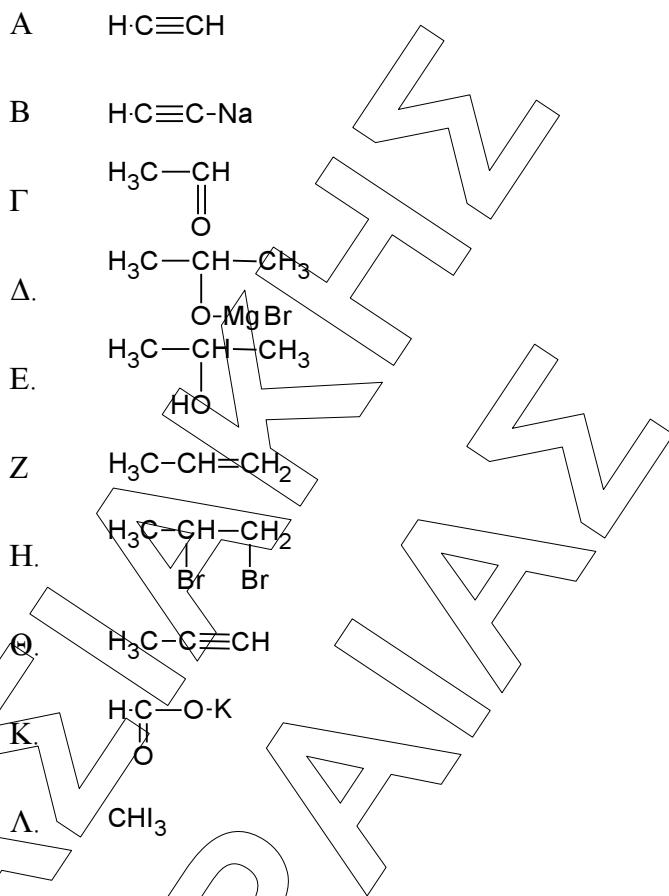
Κατάταξη οξέων με σειρά αυξανόμενης ισχύος. $HB < HA = HG$

2.3.

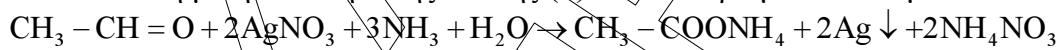

ΘΕΜΑ 3

α)

β) Έστω x mol η μισή ποσότητα της ένωσης (Γ) που αντιδρά με το διάλυμα Tollens:

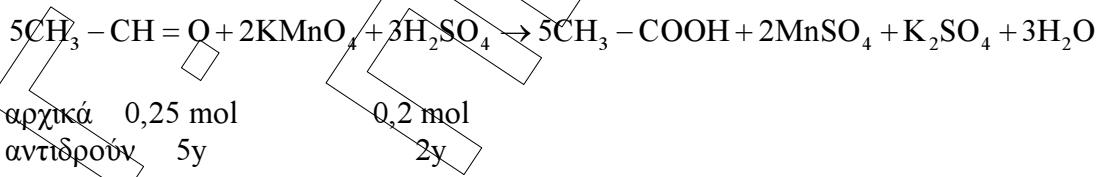

$$x \text{ mol} \qquad \qquad \qquad 2x \text{ mol}$$

$$2x = 0,5 \Rightarrow x = 0,25 \text{ mol}$$

Άρα στο όξινο διάλυμα KMnO_4 διαβιβάζονται 0,25 mol της ένωσης (Γ):

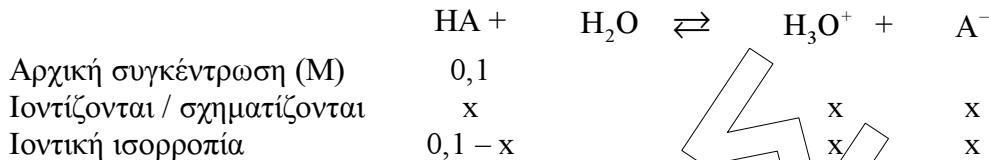
$$\text{Αρχικά molKMnO}_4 = \text{C} \cdot \text{V} = 1\text{M} \cdot 0,2\text{L} = 0,2 \text{ mol}$$

Για να αποχρωματιστεί το διάλυμα του KMnO_4 πρέπει να αντιδράσει πλήρως το KMnO_4 δηλαδή: $2y = 0,2 \Rightarrow y = 0,1 \text{ mol} \Rightarrow 5y = 0,5 \text{ mol}$ άτοπο γιατί έχουμε μόνο 0,25 mol της ένωσης (Γ).

Άρα η ένωση (Γ) αντιδρά πλήρως και έχουμε περίσσεια διαλύματος KMnO_4 , οπότε δεν έχουμε και αποχρωματισμό του διαλύματος.

ΘΕΜΑ 4

4.1

$$\text{pH} = 3 \Rightarrow [\text{H}_3\text{O}^+] = 10^{-3} \text{ M} \Rightarrow x = 10^{-3} \text{ M}$$

$$K_\alpha = \frac{[\text{H}_3\text{O}^+][\text{A}^-]}{[\text{HA}]} = \frac{x \cdot x}{0,1-x} = \frac{10^{-6}}{0,1-10^{-3}} = 10^{-5}$$

$$0,1-10^{-3} \approx 0,1 \text{ M}$$

$$\alpha = \frac{x}{C_1} = \frac{10^{-3}}{0,1} = 10^{-2}$$

4.2

$$\text{Λόγω αραίωσης: } C_1 \cdot V_1 = C_2 \cdot V_2 \Rightarrow C_2 = \frac{C_1 \cdot V_1}{V_2} = \frac{0,1 \text{ M} \cdot 50 \cdot 10^{-3} \text{ L}}{300 \cdot 10^{-3} \text{ L}} = \frac{1}{60} \text{ M}$$

$$\text{Τα mol HA στο διάλυμα } \Delta 2: 5 \cdot 10^{-3} \text{ mol HA}$$

$$\text{Τα mol Ca(OH)}_2: 5 \cdot 10^{-3} \text{ M} \cdot 200 \cdot 10^{-3} \text{ L} = 10^{-3} \text{ mol}$$

Αρχική mol

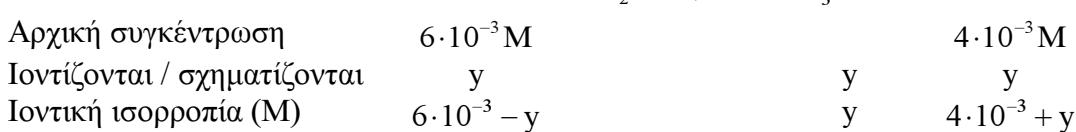
Αντιδρούν / σχηματίζονται
Τελικό διάλυμα5 · 10⁻³ mol2 · 10⁻³ mol
3 · 10⁻³ molCaA₂ + 2 H₂O10⁻³ mol
10⁻³ mol

Στο διάλυμα Δ3 οι συγκεντρώσεις θα είναι:

$$[\text{CaA}_2] = \frac{10^{-3} \text{ mol}}{0,5 \text{ L}} = 2 \cdot 10^{-3} \text{ M} \quad \text{και} \quad [\text{HA}] = \frac{3 \cdot 10^{-3} \text{ mol}}{0,5 \text{ L}} = 6 \cdot 10^{-3} \text{ M}$$

Αρχική mol

Δίστανται / σχηματίζονται

CaA₂ → Ca²⁺ + 2 A⁻10⁻³ mol
2 · 10⁻³ M2 · 10⁻³ M
4 · 10⁻³ M

$$K_{\alpha_{HA}} = \frac{[H_3O^+][A^-]}{[HA]} = \frac{y \cdot (4 \cdot 10^{-3} + y)}{6 \cdot 10^{-3} - y} \Rightarrow 3 \cdot 10^{-5} = 2 \cdot y \Rightarrow$$

$$y = \frac{3}{2} \cdot 10^{-5} M \Rightarrow [H_3O^+] = \frac{3}{2} \cdot 10^{-5} M$$

$$\text{Επειδή } \frac{K_{\alpha_{HA}}}{C_{HA}} \leq 10^{-2} \Rightarrow \begin{cases} [A^-] = 4 \cdot 10^{-3} + y \approx 4 \cdot 10^{-3} M \\ [HA] = 6 \cdot 10^{-3} - y \approx 6 \cdot 10^{-3} M \end{cases}$$

$$\alpha_{HA} = \frac{y}{C_{HA}} = \frac{3 \cdot 10^{-5}}{12 \cdot 10^{-3}} = \frac{1}{4} \cdot 10^{-2}$$

4.3. Έστω V_1 ο όγκος του διαλύματος Δ1 και V_4 ο όγκος του διαλύματος NaOH. ο τελικός όγκος θα είναι $V_1 + V_4$

Τα mol HA στο διάλυμα Δ1: $0,1 \cdot V_1 \text{ mol HA}$

Τα mol NaOH : $0,1 \cdot V_4 \text{ mol}$

Αν αντιδράσουν πλήρως το HA και το NaOH στο τελικό διάλυμα θα υπάρχει το άλας NaA το οποίο λόγω του ιόντος A^- σχηματίζει βασικό διάλυμα ($A^- + H_2O \rightleftharpoons HA + OH^-$). Άποφ. Για να σχηματιστεί ουδέτερο διάλυμα, θα πρέπει να περισσέψει και δξύ HA

Αρχική mol

Αντιδρούν / σχηματίζονται

Τελικό διάλυμα

$$0,1 \cdot V_4 \text{ mol} \quad 0,1 \cdot V_4 \text{ mol}$$

$$0,1 \cdot V_4 \text{ mol} \quad 0,1 \cdot V_4 \text{ mol}$$

$$0,1 \cdot V_4 \text{ mol} \quad 0,1 \cdot V_4 \text{ mol}$$

$$\text{Στο τελικό διάλυμα οι συγκεντρώσεις θα είναι: } [HA] = \frac{0,1(V_1 - V_4)}{V_1 + V_4} M$$

$$[NaA] = \frac{0,1V_4}{V_1 + V_4} M$$

Το τελικό διάλυμα είναι ρυθμιστικό άρα

$$pH = pK_\alpha + \log \frac{C_{\beta\alpha\sigma\eta}}{C_{o\xi\upsilon}} \Rightarrow 7 = 5 + \log \frac{\frac{0,1V_4}{V_1 + V_4}}{\frac{0,1(V_1 - V_4)}{V_1 + V_4}} \Rightarrow 2 = \log \frac{V_4}{V_1 - V_4} \Rightarrow \frac{V_4}{V_1} = \frac{100}{101}$$